Lietas Nr. C12180815
Lietas arhīva Nr. C-1808-15/6

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Daugavpilī, 2015.gada 19.augustā

Daugavpils tiesa šādā sastāvā:
tiesnese I.Kromāne
rakstveida procesā izskatīja civillietu **/pers. B/** maza apmēra prasībā pret **/pers.C/** par uzturlīdzekļu piedziņu. Tiesa

k o n s t a t ē j a:

2015.gada 7.maijā /pers. B/ (turpmāk arī – Prasītāja) iesniedza tiesā prasības pieteikumu pret /pers. C/ (turpmāk arī – Atbildētājs) par uzturlīdzekļu piedziņu, kas atbilst maza apmēra prasībai. Prasībā tiek lūgts piedzīt no Atbildētāja par labu Prasītājai uzturlīdzekļus bērna /pers. D/, dzimuša /datums/, uzturēšanai ik mēnesi atbilstoši Ministru Kabineta noteiktajam minimālajam bērna uzturlīdzekļu apmēram, proti - 25% apmērā no minimālās darba algas līdz bērna 7 gadu vecuma sasniegšanai, un no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz pilngadībai – 30% apmērā no minimālās darba algas. Prasība tiek pamatota ar Civillikuma 179.pantu un Ministru kabineta noteikumiem Nr.37. Prasības pieteikumā tiek paskaidrots, ka bērns dzīvo kopā ar Prasītāju un atrodas Prasītājas ikdienas aizgādībā. Prasītāja prasības pieteikumā norādīja, ka uzklausīšana tiesas sēdē nav nepieciešama.

Prasības pieteikuma noraksts Atbildētājam atbilstoši Civilprocesa likuma 148. un 250.^{21} panta prasībām tika nosūtīts ierakstītā sūtījumā pēc Atbildētāja prasības pieteikumā norādītās deklarētās dzīvesvietas adreses.

Atbildētājs par celto prasību ir iesniedzis rakstveida paskaidrojumu (lietas 14.-15.lapa), norādot, ka Atbildētājs Prasītājas celto prasību atzīst pilnā apmērā. Atbildētājs arī paskaidro, ka Atbildētājs ir bezdarbnieks, mācās /nosaukums/ un savu iespēju robežās bērna uzturēšanā maksā 50 *euro* apmērā. Atbildētājs papildus lūdz viņu daļēji atbrīvot no valsts nodevas samaksas.

Tā kā lietas dalībnieki lietu iztiesāt tiesas sēdē nav lūguši, kā arī tiesa neatzina par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmo daļu lietā tika pieņemts lēmumu par civillietas izskatīšanu rakstveida procesā, par ko lietas dalībniekiem saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.panta piekto daļu ierakstītajos

sūtījumos tika nosūtīti paziņojumi (lietas 1., 22.-23.lapa).

Puses tiesas sūtīto paziņojumu par lietas izskatīšanu rakstveida procesā ir saņēmušas.

Puses noraidījumu tiesnesei nav pieteikušas.

Tiesa, izvērtējusi prasības pieteikumā norādīto un lietā iesniegtos rakstveida pierādījumus to kopumā un savstarpējā saistībā, secina, ka prasība ir pamatota un apmierināma pilnā apmērā.

Ar lietā iesniegto bērna /pers. D/, dzimuša /datums/, (turpmāk arī – bērns) dzimšanas apliecību kopiju (lietas 6.lapa) ir pierādīts, ka Prasītāja un Atbildētājs ir bērna vecāki. Atbildētājs šo faktu nav apstrīdējis, līdz ar to tiesa konstatē, ka lietā nepastāv strīds par to, ka Atbildētājs ir bērnu tēvs un viņa pienākums ir uzturēt bērnu.

Saskaņā ar Civillikuma 178.[1] panta pirmo daļu, *ikdienas aizgādību īsteno tas no vecākiem, pie kura bērns dzīvo. Civilprocesa likuma 96.panta piektā daļa nosaka, ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse*. Tiesa atzīst, ka lietā nepastāv strīds par to, ka ikdienas aizgādību pār bērnu īsteno Prasītāja, kopā ar kuru bērns dzīvo (lietas 7.lapa). Atbildētājs šo faktu arī nav apstrīdējis.

Saskaņā ar Civillikuma 177.pantu, *līdz pilngadības sasniegšanai (219.p.) bērns ir vecāku aizgādībā. Aizgādība ir vecāku tiesības un pienākums rūpēties par bērnu un viņa mantu un pārstāvēt bērnu viņa personiskajās un mantiskajās attiecībās. Rūpes par bērnu nozīmē viņa aprūpi, uzraudzību un tiesības noteikt viņa dzīvesvietu.*

Saskaņā ar Civillikuma 179.panta pirmo un otro daļu*, vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.* Saskaņā ar Civillikuma 179.panta piekto daļu, *minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram vecākam neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.* Līdz ar to Atbildētājam ir pienākums piedalīties nepilngadīga bērna uzturēšanā, bet Prasītājai ir tiesības prasīt bērnam uzturlīdzekļus. Tāpat tiesa atzīst, ka Prasītājas pieprasītais uzturlīdzekļu apmērs neprasa vērtēt Atbildētāja mantisko stāvokli, jo tas ir atbilstošs minimālajam uzturlīdzekļu apmēram, kuru katram vecākam, neatkarīgi no viņa mantas stāvokļa, ir pienākums nodrošināt katram savam bērnam.

Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumu Nr.37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" nosaka, ka *katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus šādā apmērā: katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai – 25 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas; katram bērnam vecumā no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai - 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.*

Saskaņā ar Ministru kabineta 2014.gada 2.decembra noteikumiem Nr.734 „Grozījumi Ministru kabineta 2013.gada 27.augusta noteikumos Nr.665 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi"", *minimālā mēneša darba alga no 2015.gada 1.janvāra valstī tika noteikta 360 euro,* līdz ar ko minimālais uzturlīdzekļu apmērs no 2015.gada 1.janvāra, kas jānodrošina katram no vecākiem katram bērnam līdz 7 gadu vecumam, ir 25 procenti no 360 *euro* jeb 90 *euro* mēnesī, un no 7 gadu vecuma - 30

procenti no 360 *euro* jeb 108 *euro* mēnesī.

Tiesa atzīst, ka bērna interesēs ir noteikt uzturlīdzekļu apmēru arī procentu izteiksmē, jo minimālās darba algas apmērs ir mainīgs, tādēļ, mainoties minimālās darba algas apmēram, tiesu izpildītājs var patstāvīgi aprēķināt uzturlīdzekļu apmēru, nepieprasot jaunu izpildu rakstu. Turklāt, uzturlīdzekļu apmērs, kas noteikts procentuāli no Ministru kabineta noteiktās minimālās darba algas, dod iespēju precīzi noteikt uzturlīdzekļu summu naudā.

Pie norādītiem apstākļiem, ievērojot bērna intereses un vajadzības, tiesa secina, ka celtā prasība ir apmierināma un no Atbildētāja Prasītājas labā ir piedzenami uzturlīdzekļi bērna uzturēšanai ik mēnesi 90 *euro*, bet ne mazāk, kā 25 % apmērā no valstī noteiktās minimālās darba algas, piedziņu sākot no 2015.gada 7.maija un turpinot līdz bērna 7 gadu vecuma sasniegšanai – 2019.gada 1.septembrim ieskaitot, un 108 *euro*, bet ne mazāk kā 30 % apmērā no valstī noteiktās minimālās darba algas - sākot no 2019.gada 2.septembra un turpinot piedziņu līdz bērna pilngadībai.

Ievērojot to, ka pēc prasības celšanas tiesā dienas (2015.gada 12.maijā) Atbildētājs bērna uzturam labprātīgi ir samaksājis 50 *euro* (lietas 20.lapa), minētā summa ieskaitāma piedzenamo uzturlīdzekļu summā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punktu tiesai ir pamats apmierināt Prasītājas lūgumu un noteikt tiesas sprieduma nekavējošu izpildi.

Civilprocesa likuma 42.panta pirmā daļa nosaka, ka tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai. Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punkts paredz, ka prasītāji prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu atbrīvojami no tiesas izdevumu samaksas. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punktu prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu prasības summa ir maksājumu kopsumma par vienu gadu. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punktu, Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu un 34.panta pirmās daļas 1.punkta „a" apakšpunktu, no Atbildētāja valsts labā ir piedzenami tiesāšanās izdevumi - valsts nodeva 162 *euro* apmērā (90 *euro**12=1080 *euro*; 1080 *euro**15%= 162 *euro*) un Tiesu administrācijas labā - ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, kuri faktiski radušies lietā 9,84 *euro* apmērā (lietas 1.-2.lapa).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta ceturto daļu tiesa vai tiesnesis, ievērojot fiziskās personas mantisko stāvokli, pilnīgi vai daļēji atbrīvo to no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos (..).

Atbildētājs savos rakstveida paskaidrojumos ir izteicis lūgumu viņu daļēji atbrīvot no valsts nodevas samaksas valsts ienākumos, atsaucoties uz savu mantisko stāvokli, un ir iesniedzis pierādījumus tiem apstākļiem, ka no 2014.gada 1.jūlija Atbildētājam ir piešķirts bezdarbnieka statuss (lietas 16.lapa). Tiesa, izvērtējot Atbildētāja mantisko stāvokli pēc lietā iesniegtajiem rakstveida pierādījumiem, kopsakarā ar Atbildētāja paskaidrojumiem, secina, ka Atbildētāja lūgumu ir iespējams apmierināt. Līdz ar ko tiesa atrod par iespējamu Atbildētāju no valsts nodevas samaksas valsts ienākumos atbrīvot daļēji 81 *euro* apmērā un valsts labā piedzīt valsts nodevu 81 *euro* apmērā, bet Tiesu administrācijas labā - ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus, kuri faktiski radušies lietā 9,84 *euro* apmērā (lietas 1.- 2.lapa).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu, Atbildētājam nosakāms 10 dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesas izdevumu piedziņu.

Vadoties no Civillikuma 177., 179.panta pirmās, otrās un piektās daļas, Ministru

kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumiem Nr. 37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam", Civilprocesa likuma 8., 35.panta pirmās daļas 3.punkta, 34.panta pirmās daļas 1. punkta, 42.panta pirmās daļas, 204.[1], 250.[25], 250.[27] panta, tiesa

n o s p r i e d a

prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers.C/, personas kods /personas kods/, par labu **/pers. B/**, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus bērna /pers. D/, personas kods /personas kods/, uzturēšanai ik mēnesi 90 *euro* (deviņdesmit *euro*), bet ne mazāk, kā 25 % apmērā no valstī noteiktās minimālās darba algas, piedziņu sākot no 2015.gada 7.maija un turpinot līdz bērna 7 gadu vecuma sasniegšanai – 2019.gada 1.septembrim ieskaitot, un 108 *euro* (viens simts astoņi *euro*), bet ne mazāk kā 30 % apmērā no valstī noteiktās minimālās darba algas - sākot no 2019.gada 2.septembra un turpinot piedziņu līdz bērna pilngadībai vai Atbildētāja materiālā stāvokļa izmaiņām. Ieskaitīt piedzenamo uzturlīdzekļu summā pēc prasības celšanas Atbildētāja /pers.C/ samaksātos 50 *euro* (piecdesmit *euro*).

Piedzītos uzturlīdzekļus ieskaitīt Prasītājas/pers. B/ bankas kontā *Nr. /numurs/, AS "Swedbank"*.

Spriedumu daļā par uzturlīdzekļu piedziņu **izpildīt nekavējoties**.

Atbrīvot daļēji /pers. C/ no valsts nodevas 81 *euro* apmērā samaksas valsts ienākumos.

Piedzīt no /pers.C/, personas kods /personas kods/, valsts labā – **valsts nodevu 81** *euro* (astoņdesmit viens *euro*) apmērā, ieskaitot to kontā: *Valsts kase, reģistrācijas Nr.90000050138, BIC kods TRELLV22, konts LV55TREL1060190911200 (maksājuma mērķi norādot civillietas numuru)*, un Tiesu administrācijas labā - **ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 9,84** *euro* (deviņu *euro* 84 centu) apmērā, ieskaitot tos kontā: *Tiesu administrācija, Valsts kase, NMR 90001672316, BIC kods TRELLV22, konts LV51TREL2190458019000, norādot iemaksas mērķi: 21499 - ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi civillietā Nr.C12180815*.

Noteikt Atbildētājam/pers. C/ termiņu piedzīto tiesas izdevumu labprātīgai samaksai - desmit dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas – 2015.gada 19.augusta var pārsūdzēt Latgales apgabaltiesai, iesniedzot apelācijas sūdzību Daugavpils tiesā.

Tiesnese (paraksts) I.Kromāne

NORAKSTS PAREIZS

Daugavpils tiesas tiesnese I.Kromāne

Daugavpilī, 19.08.2015.g.